

Tài liệu tham khảo

Thầy Nguyễn Minh Thiên Hoàng – Chuyên viên Sở GDĐT

(báo cáo ngày 02/12/2017)

CÁC BƯỚC DẠY HỌC THEO DỰ ÁN

Hồ sơ dạy học dự án – Tiến trình dạy học dự án

I. Ý tưởng:

Để thực hiện một dự án, giáo viên cần lên ý tưởng. Khi có ý tưởng, giáo viên cần trình bày ý tưởng cho Ban giám hiệu về dự án đó để có kế hoạch cụ thể. Trên cơ sở đó, người giáo viên chủ động tham mưu về thời gian, phương tiện và hỗ trợ của nhà trường để tiến hành thực hiện dự án.

II. Kế hoạch dự án

1. Mục tiêu dự án:

* Mục tiêu của dự án gồm 3 phần: Kiến thức, Kỹ năng: kỹ năng cứng và kỹ năng mềm và thái độ.

* Giáo viên cần mô tả dự án cụ thể:

- + *Học sinh đảm nhận nhiệm vụ gì?*
- + *Học sinh thực hiện đóng vai nào, tạo sản phẩm gì?*
- + *Kết thúc dự án được đánh giá như thế nào?*

* Khi thực hiện mô tả dự án, giáo viên cần thể hiện được các nội dung sau:

- + *Nhóm học sinh → đóng vai*
- + *Sản phẩm dự án*
- + *Đánh giá và lan tỏa. (Chú ý tính kế thừa và phát triển của dự án)*

Lưu ý: Giáo viên cần chú ý mối quan hệ giữa vai và sản phẩm:

Nhóm học sinh → đóng vai

Sản phẩm dự án ←

* Nguyên tắc dạy học dự án:

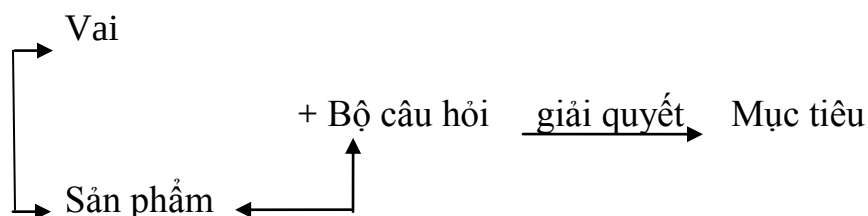
- Vai là một nghề có thật trong đời sống xã hội nên khi phân vai cần đưa tên nghề, nhân vật đó để vào vai.

- Đặt tên nhóm cũng là một nghề có thật và phù hợp với công việc của nhóm.
- Giáo viên cần dẫn dắt các nhóm có nhiệm vụ khác nắm được yêu nội dung, nhiệm vụ của nhóm còn lại.

2. Định hướng

- Định hướng bằng hệ thống câu hỏi
- Giáo viên có thể sử dụng một trong hai bộ câu hỏi:
 - * Bộ câu hỏi theo lí thuyết của Microsoft: Câu hỏi đơn giản, gần gũi. Áp dụng gần giống với các câu hỏi của Thông tư 22. Bộ câu hỏi gồm có:
 - + *Câu hỏi cơ bản dạng nhận biết và hiểu.*
 - + *Câu hỏi mở rộng dạng vận dụng thấp và vận dụng cao, tương ứng với câu hỏi nâng cao, câu hỏi tổng hợp.*
 - * Bộ câu hỏi Intel: Đây là bộ câu hỏi mang tính hàn lâm, xoáy sâu kiến thức bài học. Bộ câu hỏi này gồm có:
 - + *Câu hỏi nội dung (Content Q.): là những câu hỏi có trong bài học, mang tính rời rạc ở từng bài.*
 - + *Câu hỏi bài học (Unit Q.): là những câu hỏi mang tính mở rộng, liên hệ thực tế.*
 - + *Câu hỏi khái quát (Essential Q.): là câu hỏi mang tính chiều sâu, có tính suy luận.*
- Kiến thức của bài học chỉ giải quyết một phần của dự án. Thông qua câu hỏi này, hình thành cho học sinh tính định hướng sâu và mang tính lâu dài.

Lưu ý: Sản phẩm tạo ra phải trả lời cho bộ câu hỏi định hướng đưa ra.

3. Đánh giá

- Đánh giá học sinh thông qua:

Đánh giá thường xuyên	Đánh giá tổng thể
------------------------------	--------------------------

Đánh giá trước dự án	Đánh giá trong dự án	
- Mẫu: + KWL + Phiếu hỏi/ bảng hỏi + Chia nhóm + Phân công các thành viên trong nhóm.	- Kiểm mục công việc - Tinh thần làm việc. (Có thể có biên bản làm việc nhóm)	- Dựa trên sản phẩm - Thuyết trình - Kỹ năng CNTT } có bảng tiêu chí đánh giá

Trong đó:

* Đánh giá thường xuyên trước dự án:

- Đánh giá năng lực học sinh sử dụng mẫu:

+ KWL: dùng để đánh giá năng lực và nhu cầu học sinh.

+ Phiếu hỏi/ bảng hỏi: có thể sử dụng một số câu hỏi để nắm bắt năng lực học sinh. Ví dụ:

- *Em đã biết sử dụng Internet chưa?*
- *Em sử dụng Internet một ngày mấy lần?*
- *Giữa vẽ tranh và sử dụng máy tính, em thích cái nào?*

+ Toàn bộ học sinh phải được tham gia.

* Đánh giá thường xuyên trong dự án:

+ Kiểm mục công việc:

• *Mỗi tuần xây dựng một mẫu: Trong phiếu đưa ra một số công việc cần làm trong tuần để học sinh nắm được công việc bản thân đã hoàn thành. Nhờ có bảng kiểm mục, học sinh thực hiện đúng nhiệm vụ. Giáo viên in bảng kiểm mục theo từng tuần và có thể đưa mẫu đó lên trang facebook của lớp.*

• *Tinh thần làm việc nhằm đánh giá tính cộng tác nhóm, đánh giá bản thân và đánh giá lẫn nhau. Phụ huynh có thể tham gia đánh giá.*

* Đánh giá tổng thể: Giáo viên xây dựng bảng tiêu chí đánh giá cho từng hạng mục. Mức độ đánh giá có thể là tốt, đạt, cần khuyến khích. Ví dụ:

	Tốt	Đạt	Cần khuyến khích
Nội dung	Nắm vững hoàn toàn kiến thức.	...	...
Thuyết trình			
Công nghệ thông tin			
Mỹ thuật			

- Đánh giá mặt tốt nhất của học sinh vào cột “Tốt”. Đối với mức độ đánh giá còn lại, giáo viên giảm để có mức đánh giá phù hợp.

- Trong đánh giá tổng thể, bảng tiêu chí không dùng để đánh giá học sinh mà là định hướng cho học sinh có sản phẩm tốt nhất, giúp học sinh có kiến thức tổng thể, có thể thay thế giáo viên trình bày kiến thức.

- Bảng tiêu chí đánh giá được cung cấp cho học sinh giữa giai đoạn đánh giá trước dự án và giai đoạn sau dự án, nhằm giúp học sinh có định hướng trong việc thực hiện nhiệm vụ.

Chú ý đến lịch trình:

- Tuần 1	Tuần 2	
- Mẫu 1 (kiểm mục)	- Mẫu 1	
- Mẫu 2	- Mẫu 3 (sản phẩm)	
	- Mẫu 5	

4. Triển khai

a) Nội dung từng tuần

	Công việc chính HS cần làm	Mục tiêu tuần	Phân công (GV – HS)
Tuần 1			
Tuần 2			
.....			
Tuần kết thúc dự án			

- Kết thúc dự án có sự tham gia của giáo viên.

- Chia nhỏ mục tiêu lớn thành các mục tiêu nhỏ của từng tuần.

b) Thách thức và giải pháp :

- Khi thực hiện dự án, giáo viên sẽ gặp một số thách thức. Do đó, giáo viên cần nắm bắt một số khó khăn để có những giải pháp phù hợp.
- Số lượng học sinh đông → giải quyết như thế nào ?
- Hoạt động trải nghiệm → đi đâu, tìm hiểu kiến thức gì ?

5. Hỗ trợ :

- Đồng nghiệp
- Ban giám hiệu
- Phụ huynh
- Các chuyên gia : Họ là những minh chứng cụ thể để học sinh thấy được kiến thức tìm hiểu của bản thân gắn liền với thực tiễn cuộc sống và bổ trợ lại cho bản thân thông qua sự giúp đỡ của các chuyên gia.

Lưu ý: Trong hoạt động trải nghiệm, giáo viên cần tạo điều kiện cho cả lớp cùng đi, giúp cho các nhóm có điều kiện tìm hiểu kiến thức theo nhiệm vụ của mình và rút ra những kiến thức, nội dung khác nhau trong cùng một địa điểm.

6. Điều chỉnh và lan tỏa

Kết thúc dự án, giáo viên có thể nhìn nhận về những nội dung cần điều chỉnh trong dự án. Dự án kết thúc có tính thành công thì sẽ lan tỏa, sức thuyết phục đến đồng nghiệp. Đối với những giáo viên sử dụng dự án của đồng nghiệp, họ sẽ phát hiện ra các nội dung cần điều chỉnh để phù hợp với tình hình lớp học.

III. Triển khai thực hiện

- Bám sát bước 3, bước 4 đã được nêu và có trong phần II.
- Đây là bước thu thập minh chứng được thực hiện song song với các lịch trình để thấy rõ quá trình làm việc của học sinh.

Lưu ý:

- *Dự án không thể thực hiện trong một tiết học. Bởi dạy học dự án là một quá trình đòi hỏi học sinh có sự tiến bộ từ thấp đến cao và thực hiện dự án phải thông qua nhiều bài, nhiều nội dung.*
- *Học sinh lớp một có thể thực hiện dự án; chú ý đưa ra yêu cầu, nhiệm vụ phù hợp với khả năng của các em.*

- Sự tiến bộ của học sinh trong quá trình tư duy lệ thuộc vào kỹ năng đặt câu hỏi của giáo viên.
- Dạng tư duy Bloom thể hiện 6 mức độ tư duy:

